

EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBECHERMING

Jaarverslag

2 0 1 7

. . . .

Samenvatting

Nadere details over de EDPS zijn te vinden op onze website <http://www.edps.europa.eu>.

Op de website kunt u zich tevens [abonneren](#) op onze nieuwsbrief.

De afbeelding op de omslag stelt een databank voor. Elk van de vier delen heeft betrekking op het werk van de EDPS, de wereld van gegevens en gegevensbescherming in het algemeen:

- veiligheid en bescherming, voorgesteld door gegevenscellen en hangsloten;
- de relatie tussen mens en digitale wereld, voorgesteld door de persoon;
- het mondiale karakter van gegevensbescherming, de uitwisseling van gegevens en onze verbondenheid met de digitale wereld;
- gegevens in het algemeen, voorgesteld door binaire code, de vertaling in cijfers van alles wat met gegevens te maken heeft.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2018

© Foto's: iStockphoto/EDPS en Europese Unie

© Europese Unie, 2018

Hergebruik met bronvermelding toegestaan.

PDF ISBN 978-92-9242-266-0 ISSN 1831-0575 doi:10.2804/94738 QT-AB-18-001-NL-N

Jaarverslag

2 0 1 7

Samenvatting

EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBECHERMING

| Inleiding

Slechts luttele maanden scheiden ons van een historisch moment voor gegevensbeveiliging in de EU. Op 25 mei 2018 wordt de nieuwe algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van kracht, waarmee voor de digitalisering van gegevensbescherming een nieuwe fase intreedt.

De AVG is een prestatie van formaat voor de EU en haar wetgevers en belanghebbenden. Toch valt er voor de EU op het gebied van digitalisering van gegevensbescherming nog veel werk te verrichten.

In 2017 had voor het eerst meer dan de helft van de wereldbevolking toegang tot het internet. De zes bedrijven met de hoogste beurswaarde ter wereld zijn technologiegiganten, en beschikken over zoveel markt- en informatiemacht dat ze diep in ons privéleven kunnen doordringen.

Het feit dat we online voortdurend gevolgd worden leidt echter tot een tegenreactie, die zich uit in het toenemende gebruik van VPN's, encryptie en advertentieblokkeerprogramma's, en in de controverse over het benaderen van individuen (micro-targeting) met manipulatief *fake news*.

In dit verband is het meer dan ooit van belang dat de EU passende wetgeving inzake e-privacy ontwikkelt als aanvulling op de AVG en ervoor zorgt dat de veiligheid en vertrouwelijkheid van elektronische communicatie tussen personen gewaarborgd blijft.

Voor het omgaan met de risico's van monopolistische macht in digitale markten, die voortkomt uit het voortdurend en heimelijk volgen van mensen, is echter nog meer nodig. De oplossing ligt deels in nauwere samenwerking tussen de regelgevende instanties. Daarnaast is een authentieke culturele gevoeligheid voor de ethische dimensie van besluitvorming onmisbaar.

Nu individuen in toenemende mate onderworpen zijn aan verschillende vormen van bewaking, wordt er steeds meer gesproken over het ontwikkelen van een digitale ethiek. De EDPS wil op dit gebied het voortouw nemen. Via de internationale conferentie die we in oktober 2018 organiseren, hopen we wereldwijd en in alle disciplines de hoognodige discussie over dit onderwerp aan te zwengelen. Ook willen we onafhankelijke gegevensbeschermingsautoriteiten stimuleren om op een verantwoorde manier sturing te geven aan de ontwikkeling en toepassing van kunstmatige intelligentie.

De zorgen die in de discussie over digitale ethiek zijn geuit moeten ook worden meegenomen in het huidige debat over de waarde van persoonsgegevens, met inbegrip van het concept van betalen met persoonsgegevens, waarnaar wordt verwezen in de voorgestelde richtlijn inzake digitale inhoud. Door de publicatie van ons advies van maart 2017 op verzoek van de Raad zijn we in staat geweest de discussie over dit voorstel te beïnvloeden, en we hopen de komende jaren een vertrouwde en invloedrijke partner op dit gebied te blijven.

Als we willen dat de EU op een geloofwaardige en doeltreffende manier voorop blijft lopen bij de bescherming van de rechten van het individu, is het daarnaast van essentieel belang om zo spoedig mogelijk een herziene versie van de huidige wetgeving inzake gegevensbescherming in de instellingen en organen van de EU te voltooien en ten uitvoer te leggen.

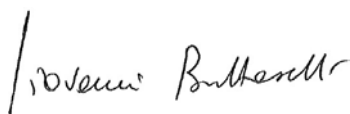
Het ligt in de bedoeling van de EDPS om de bevoegdheden die ons in de herziene verordening worden toegekend op een efficiënte en verantwoordelijke manier uit te oefenen, waarbij we ervoor zorgen dat de instellingen en organen van de EU een voorbeeld stellen voor de rest van de EU. We hebben veel werk besteed aan het voorbereiden van de andere EU-instellingen op de nieuwe regels, aan bewustwording omtrent nieuwe beginselen zoals verantwoordingsplicht op het hoogste niveau en aan het opleiden van personeel om van procedures met voorafgaande controle over te schakelen op privacyeffectbeoordelingen.

Tegelijkertijd groeit de EU in haar rol van verantwoordelijke faciliteerder van de uitwisseling van persoonsgegevens tussen politiemachten op het hele continent. In de hernieuwde juridische grondslag voor Europol die geldt na het

Verdrag van Lissabon is een reeks normen voor de verwerking van persoonsgegevens opgenomen die is gericht op de uitdagingen van de toekomst.

We hebben ons snel aan onze nieuwe verantwoordelijkheden bij Europol aangepast en stellen ons ten doel het agentschap het goede voorbeeld te laten geven door de juiste balans tussen veiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan te houden bij het omgaan met gegevensverwerking ten behoeve van rechtshandhaving.

Nu 25 mei 2018 in zicht komt, zijn de voorbereidingen voor de start van het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB) in volle gang. Het comité zal de verantwoordelijkheden overnemen die momenteel bij de Groep artikel 29 (WP 29) liggen en andere taken verrichten om zorg te dragen voor de consistente toepassing in de hele EU van de AVG, dit met ondersteuning van een hoogkwalitatief secretariaat. In het nieuwe tijdperk van gegevensbescherming en privacy zullen wij bij de EDPS ons blijven inspannen om door het goede voorbeeld te geven het voortouw te nemen in de mondiale dialoog over gegevensbescherming en privacy in het digitale tijdperk.

Giovanni Buttarelli
*Europese Toezichthouder voor
gegevensbescherming*

Wojciech Wiewiórowski
Adjunct-toezichthouder

| 2017 – Een overzicht

In de strategie voor de periode 2015-2019 („[Leading by example – The EDPS Strategy 2015-2019](#)”) hebben we onze visie uiteengezet van een EU die de mondiale dialoog over de bescherming van gegevens en de persoonlijke levenssfeer in het digitale tijdperk aanvoert door het goede voorbeeld te geven. Het document bevat een ambitieuze agenda voor het huidige mandaat, gericht op het verwezenlijken van een internationale aanpak van gegevensbescherming, die geschikt is voor het digitale tijdperk.

In 2017 waren we halverwege de huidige mandaatperiode. Hoewel onze tussentijdse evaluatie van de EDPS-strategie ([zie bladzijde 15](#)) getuigt van de aanzienlijke vooruitgang die we met betrekking tot onze doelstellingen hebben geboekt, is er voor de verwezenlijking van onze visie nog veel werk te verrichten.

Digitalisering van gegevensbescherming

De huidige technologische ontwikkelingen verlopen zo snel dat ons leven verandert op manieren die we nooit hadden kunnen voorzien. De voordelen van technologische innovatie zijn evident, maar daarnaast is het van vitaal belang dat we rekening houden met de invloed van de technologische revolutie op het recht op bescherming van gegevens en de persoonlijke levenssfeer en die weten te beheersen. Gegevensbescherming moet worden gedigitaliseerd.

Tegenwoordig bepaalt de digitale omgeving de manier waarop we leven; niet alleen de manier waarop we communiceren maar ook de manier waarop bedrijven

werken en waarop overheden hun plicht opvatten om publieke belangen te behartigen en individuen te beschermen. Veel van de nieuwe technologieën zijn echter gebaseerd op het op grote schaal verzamelen en gebruiken van persoonsgegevens, en de reactie van de overheid op de voortsnellende technologische innovatie is traag geweest.

Als autoriteit voor gegevensbescherming hebben wij de taak om creatieve ideeën en innovatieve oplossingen te ontwikkelen waarmee de samenleving van nieuwe technologieën kan profiteren zonder dat de rechten van individuen worden aangetast. Dit betekent bestaande beginselen doeltreffender maken in de praktijk en integreren met nieuwe beginselen, die speciaal zijn geformuleerd voor het digitale tijdperk en de data-economie.

[De algemene verordening gegevensbescherming \(AVG\)](#) legt meer nadruk op technische maatregelen en oplossingen, zoals al [in het ontwerp opgenomen gegevensbescherming \(„by design”\)](#) en door standaardinstellingen. Soortgelijke beginselen worden ook van toepassing op de instellingen en organen van de EU. In verband hiermee is het meer dan ooit noodzakelijk dat [gegevensbeschermingsautoriteiten](#), dus ook de EDPS, hun technologische kennis en expertise uitbreiden. Niet alleen gegevensbeschermingsautoriteiten moeten over de relevante expertise beschikken, iedereen die beslissingen moet nemen over de verwerking van persoonsgegevens moet een beter begrip hebben van de mogelijkheden en risico's in verband met technologische ontwikkelingen.

Een goed voorbeeld hiervan is ons werk met het [Internet Privacy Engineering Network \(IPEN\)](#), dat in 2014 door de EDPS is ingesteld. Nu de beginselen van gegevensbescherming *by design* en door standaardinstellingen onder de nieuwe AVG een juridische verplichting worden, streeft het IPEN ernaar de kloof tussen de juridische en IT-technische benadering van gegevensbescherming te overbruggen en de ontwikkeling van de privacytechnische beroepsgroep te stimuleren.

In 2017 heeft het IPEN in Wenen een workshop georganiseerd met als doel beginselen te belichten aan de hand waarvan bij de ontwikkeling van nieuwe technologieën de bescherming van persoonsgegevens

beter zou kunnen worden gewaarborgd. Daarnaast heeft het IPEN, in verband met de groeiende belangstelling buiten Europa voor privacy-beschermende techniek, in samenwerking met Future of Privacy Forum (FPF), de Katholieke Universiteit Leuven en Carnegie-Mellon University een [transatlantische workshop](#) georganiseerd. De workshop was gericht op behoeften op het vlak van onderzoek en ontwikkeling in privacybeschermende techniek, met name met betrekking tot gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen.

Naast hetgeen we met het IPEN hebben gedaan, hebben we ook hard gewerkt aan het uitbreiden van onze kennis en expertise over nieuwe technologieën. Deze kennis is onmisbaar om ervoor te zorgen dat de gegevensbeschermingsgemeenschap adequaat kan reageren op nieuwe technologische uitdagingen en ontwikkelingen en op de gevolgen hiervan voor gegevensbescherming en de persoonlijke levenssfeer.

We blijven de ontwikkelingen in kunstmatige intelligentie en robotica in de gaten houden. Daarnaast hebben we onderzocht wat de gevolgen voor de persoonlijke levenssfeer zijn van *connected glasses*, Cooperative Intelligent Transport Systems (C-ITS) en de mogelijk disruptieve toepassing van kunstmatige intelligentie en gedeeldgrootboektechnologie (distributed ledger technology) zoals blokketen-technologie (blockchain) in de financieel-technische branche (FinTech). De resultaten van dit onderzoek hopen we in de loop van 2018 te presenteren.

Gegevensbescherming staat niet op zichzelf. Het is dan ook van belang dat we in samenwerking met anderen op zoek gaan naar oplossingen voor de uitdagingen van het digitale tijdperk. Goede voorbeelden hiervan zijn het IPEN en *Digital Clearinghouse*, een initiatief van EDPS dat in 2016 is gestart met als doel een betere samenwerking op het

gebied van consumenten- en gegevensbescherming. Ons doel is in samenwerking met regelgevende instanties vragen aan de orde te stellen met betrekking tot de concentratie van markt- en informatiemacht. *Digital Clearinghouse*, dat in 2017 zijn eerste twee bijeenkomsten heeft gehouden, biedt ruimte voor dialoog over de vraag hoe om te gaan met de digitale uitdaging op een manier die individuen de controle over hun persoonsgegevens laat behouden.

Een nieuwe procedurele ontwikkeling in 2017 was het eerste formele verzoek van de Raad om een advies. Het verzoek betrof een voorstel van de Commissie om consumentenbescherming uit te breiden naar digitale inhoud die aan consumenten wordt geleverd, met speciale aandacht voor het misplaatste idee van het bieden van inhoud *in ruil voor* persoonsgegevens. In ons [advies](#) waarschuwden we tegen elke nieuwe wetsebepaling die het idee met zich meebrengt dat mensen op dezelfde manier kunnen betalen met hun gegevens als met geld. Grondrechten, zoals het recht op de bescherming van persoonsgegevens, kunnen niet worden gereduceerd tot eenvoudige consumentenbelangen, en persoonsgegevens kunnen niet als louter handelswaar worden beschouwd.

Werken aan wereldwijde partnerschappen

Technologische ontwikkelingen hebben de manier waarop mensen gegevens delen volkomen veranderd. Maar terwijl enorme hoeveelheden gegevens dagelijks de landgrenzen passeren, wordt de wettelijke bescherming van persoonsgegevens op regionaal of nationaal niveau geregeld. Het feit dat er programma's voor het op grote schaal vergaren van persoonsgegevens bestaan, zoals in 2013 bleek, vormt een uitstekende illustratie van het probleem, maar de internationale dimensie van gegevensbescherming is in de gegevensbeschermingsgemeenschap in feite al jaren een heet hangijzer.

In de EDPS-strategie wordt erop gewezen dat woorden moeten worden omgezet in daden. Er moet een mondiale digitale standaard worden ontwikkeld voor de bescherming van gegevens en de persoonlijke levenssfeer die draait om de rechten en vrijheden van individuele betrokkenen en de bescherming van hun persoonsgegevens en veiligheid. Bovendien moet Europa hierbij het voortouw nemen door het goede voorbeeld te geven als baken van respect voor grondrechten.

Op dit gebied hebben we in 2017 aanzienlijke vooruitgang geboekt. We wijzen met name op ons werk voor het ontwikkelen van een ethische dimensie voor

gegevensbescherming. Het werk van de begin 2016 opgerichte [Adviesgroep Ethiek](#) is in de loop van 2017 op gang gekomen. Deze adviesgroep draagt bij aan de door ons aangemoedigde bredere, internationale discussie over de digitale omgeving en de ethische implicaties ervan. Onze inspanningen zullen uitmonden in de [internationale conferentie van commissarissen voor de bescherming van gegevens en de persoonlijke levenssfeer](#), die in oktober 2018 in Brussel zal plaatsvinden. Als medeorganisator van de conferentie hebben we ervoor gekozen de openbare sessie te richten op de kwestie van digitale ethiek, en we hopen hierover een open dialoog tussen betrokkenen en deskundigen uit uiteenlopende disciplines te bevorderen.

Onze inspanningen voor het ontwikkelen van mondiale normen voor gegevensbescherming blijven echter niet beperkt tot ethiek. Naar onze mening moet de EU bij het onderhandelen over internationale overeenkomsten de rechten van EU-burgers ondersteunen door ervoor te zorgen dat de door de EU-wetgeving geboden niveaus van gegevensbescherming gehandhaafd blijven. Dit is met name van belang bij handelsovereenkomsten. Gegevensstromen worden van oudsher niet beschouwd als iets wat aan handel raakt. Maar naar aanleiding van recente oproepen tot wetgeving met betrekking tot gegevensstromen in handelsovereenkomsten heeft Giovanni Buttarelli van de EDPS in december 2017 een [blogpost](#) over het onderwerp gepubliceerd. Hierin herhaalde hij het reeds lang door de EDPS gehuldigde standpunt dat gegevensbescherming internationale samenwerking niet in de weg staat en dat gegevensstromen volledig en uitdrukkelijk van de werkingssfeer van de handelsovereenkomsten van de EU moeten worden uitgesloten.

Ook hebben wij deelgenomen aan de eerste gezamenlijke evaluatie van het EU-VS-privacyschild, die in september 2017 plaatsvond. Doel was het beoordelen van de tenuitvoerlegging van het

privacyschild, de overeenkomst die de overdracht van gegevens van de EU naar de VS regelt, om te voorkomen dat de grondrechten van personen erdoor in gevaar worden gebracht. Het resultaat was niet volledig naar tevredenheid, en met onze collega's in de [Groep artikel 29](#) (WP 29) streven we ernaar dit in 2018 met passende maatregelen op te volgen indien er ten aanzien van onze zorgen geen actie wordt ondernomen.

Door in de internationale arena met één stem te spreken bevordert de EU de invloed en geloofwaardigheid van de Europese aanpak van gegevensbescherming. Het is daarom belangrijk om nauw te blijven samenwerken met onze collega's bij de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten in de hele EU. Het maakt hierbij niet uit of deze samenwerking plaatsvindt als reactie op grote gegevensbeschermingsproblemen, in het kader van onze inspanningen om doeltreffend gecoördineerd toezicht te waarborgen of bij onze gezamenlijke voorbereiding op het nieuwe wettelijke kader.

Opening van een nieuw hoofdstuk voor gegevensbescherming

Europese regels voor gegevensbescherming worden al lange tijd in veel landen wereldwijd als referentiepunt beschouwd. Om deze koppositie te behouden moet de EU deze regels echter hervormen om ervoor te zorgen dat ze ook in het digitale tijdperk toereikende bescherming bieden. Hervorming moet enerzijds ruimte laten voor innovatie, maar anderzijds ervoor zorgen dat de grondrechten van EU-burgers naar behoren worden gewaarborgd. Ook moet het vertrouwen in de digitale samenleving worden hersteld, dat is beschadigd door onthullingen over heimelijke en verregaande bewaking.

Op 4 mei 2016 is in het Publicatieblad van de Europese Unie de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) gepubliceerd. Hiermee is een belangrijke stap in de richting van deze doelstellingen gezet, maar er is nog een lange weg te gaan voordat het nieuwe Europese wettelijke kader voor gegevensbescherming voltooid is.

In de EDPS-strategie streven we ernaar in discussies tussen Commissie, Parlement en Raad over het hervormingspakket voor gegevensbescherming te fungeren als proactieve partner. We hebben deze rol vervuld gedurende de discussies over de AVG, en volgen een soortgelijke benadering bij de lopende onderhandelingen over de herziening van [Verordening \(EG\) nr. 45/2001](#), waarin de regels voor gegevensbescherming in de instellingen en organen

van de EU zijn vastgelegd, en bij de hervorming van de verordening inzake e-privacy.

In 2017 hebben we voor beide verordeningen adviezen voor voorstellen gepubliceerd, waarin we wijzen op de noodzaak te zorgen voor consistentie met de AVG. Discussies over de [herziening van Verordening \(EG\) nr. 45/2001](#) zijn in november 2017 het driehoeksoverleg ingegaan, en we [blijven streven](#) naar een zo spoedig mogelijke overeenkomst, in overeenstemming met de toezegging van de wetgevers dat zij ervoor zullen zorgen dat deze regels op dezelfde dag van toepassing zijn als de AVG. Dit is belangrijk om ervoor te zorgen dat de EU-instellingen het goede voorbeeld kunnen geven bij de toepassing van de nieuwe regels voor gegevensbescherming.

We hebben hard gewerkt om de EU-instellingen op de nieuwe regels voor te bereiden. We hebben ons er met name op gericht de instellingen bekend te maken met het beginsel van [verantwoordingsplicht](#), dat inhoudt dat ze niet alleen de nieuwe regels dienen na te leven maar ook moeten kunnen aantonen dat ze de regels naleven. We hebben nauw met de [functionarissen voor gegevensbescherming](#) in de EU-instellingen samengewerkt om hen bij de voorbereiding te helpen, maar hebben ook contact gezocht met het bestuur en ander EU-personeel dat met de nieuwe wetgeving te maken krijgt.

In ons [advies](#) over e-privacy hebben we enerzijds opgeroepen tot slimmere en strengere regels in duidelijker bewoordingen, en anderzijds onze belangrijkste zorgen geschetst. De ontwikkelingen in deze wetgeving verlopen trager, maar tot ons genoegen hebben we gemerkt dat het verslag van het Europees Parlement over e-privacy, dat zal worden gebruikt bij zijn driehoeksoverleg met de Commissie en de Raad, op onze [aanbevelingen](#) was gebaseerd. In 2018 zullen we de ontwikkelingen met betrekking tot de verordening inzake e-privacy blijven volgen in de hoop dat er zo spoedig mogelijk overeenstemming wordt bereikt.

@EU_EDPS

#EDPS calls for strong and smart new rules to protect **#confidentiality** of communications **#ePrivacy**
<https://t.co/rwbDhql4yn>

In 2017 hebben we ook veel energie gestoken in voorbereidingen voor de AVG. In het kader hiervan hebben we in nauwe samenwerking met onze collega's van de Groep artikel 29 niet alleen richtsnoeren opgesteld met betrekking tot belangrijke bepalingen van de AVG, maar ook het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB) opgezet, waarvoor de EDPS het secretariaat zal leveren. Het EDPB zal de verantwoordelijkheden van de Groep artikel 29 overnemen en zal andere taken verrichten teneinde de consistente toepassing van de AVG in de hele EU te waarborgen. In onze voorbereidingen op deze nieuwe verantwoordelijkheid hebben we in 2017 aanzienlijke vooruitgang geboekt: er is een logo gekozen, een website ontworpen en een speciale EDPB-sector binnen het EDPS-kader opgezet. In 2017 zijn beslissingen genomen over het technische platform en is het project voor de tenuitvoerlegging gestart, op basis van de verzamelde en geanalyseerde behoeften van het EDPB-secretariaat en de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten voor de nieuwe samenwerkings- en consistentieprocedures en op basis van de analyse van technologische opties. De voorbereidingen zullen gedurende de eerste helft van het volgende jaar doorgaan om ervoor te zorgen dat het comité tegen mei 2018 operationeel is.

@EU_EDPS

#EDPS publishes necessity toolkit as part of commitment to facilitating responsible & informed policymaking
<http://europa.eu/Yu63VB>

Volgens de EDPS-strategie is onze taak niet alleen het voorbereiden op nieuwe wetgeving, maar ook het faciliteren van verantwoorde en weloverwogen beleidsvorming. In 2017 hebben we in dit opzicht meer inspanningen verricht dan in de voorafgaande jaren onder het huidige mandaat. Niet alleen hebben we meer adviezen uitgebracht over EU-voorstellen die raken aan bescherming van gegevens en van de persoonlijke levenssfeer, ook hebben we door middel van de publicatie van een [Necessity Toolkit](#) beleidsmakers voorzien van praktische richtsnoeren. Bovendien werden twee van onze adviezen rechtstreeks door de Raad aangevraagd, wat nog niet eerder is voorgekomen. Deze twee omstandigheden zijn tekenend voor de kwaliteit en waarde van ons advies.

aan de EU-instellingen, en in het bijzonder voor onze steeds beter wordende samenwerking met de Raad.

Daarnaast hebben we in 2017 als nieuwe verantwoordelijkheid in het kader van onze rol van toezichthouder het toezicht op Europol op ons genomen. Een van de belangrijkste opgaven in deze nieuwe rol is ervoor te zorgen dat Europol bij het omgaan met gegevensverwerking ten behoeve van rechtshandhaving de juiste balans tussen veiligheid en persoonlijke levenssfeer kan aanhouden. We hebben ons ingespannen om met onze collega's bij Europol tot doeltreffende werkrelaties te komen, wat eind 2017 heeft geleid tot een nuttige inspectie van de activiteiten van Europol op het gebied van gegevensverwerking. We hopen in 2018 op deze basis te kunnen voortbouwen, en vertrouwen erop dat Europol het goede voorbeeld geeft door een volwassen aanpak van veiligheid en privacy te stimuleren.

Interne administratie

Onze instelling kan haar doelen alleen bereiken als haar interne beleid aangaande administratie en gegevensbeveiliging toereikend en doeltreffend is. Dit is des te belangrijker gezien de administratieve ondersteuning die we het EDPB zullen bieden.

In 2017 zijn we ons blijven inzetten om ervoor te zorgen dat het EDPB wordt voorzien van de personele en financiële middelen die het nodig heeft om zijn taken uit te voeren. In verband hiermee hebben we de EDPB-sector opgezet en een ambitieus plan voor werving in de eerste helft van 2018 opgesteld. Ook hebben we gegevensbeveiliging in de praktijk gebracht door een EDPS-tool voor verantwoording op het gebied van gegevensbescherming te implementeren, om ervoor te zorgen dat ook wijzelf op de nieuwe verordening zijn voorbereid en een goed voorbeeld ter navolging kunnen zijn.

Daarnaast hebben we nieuwe tools en beleidslijnen geïntroduceerd, bijvoorbeeld voor de

personeelsplanning en beleidsmaatregelen inzake gelijke kansen en diversiteit, met als doel ervoor te zorgen dat de EDPS een efficiënte en prettige werkomgeving blijft.

Overbrengen van onze boodschap

Gezien onze uitdijende taken en verantwoordelijkheden is het ook belangrijker dan ooit dat we in staat zijn zo doeltreffend en transparant mogelijk over ons werk te communiceren.

Speciaal voor dit doel hebben we in maart 2017 een nieuwe [website](#) gelanceerd, kort daarna gevolgd door een [nieuwsbrief](#) nieuwe stijl, waarmee de EDPS weer een nieuw en eigentijds imago heeft gekregen. De werkzaamheden voor het creëren van nieuwe websites voor het EDPB en de internationale conferentie van 2018 vorderen gestaag; beide projecten zullen in 2018 worden afgerond.

Daarnaast hebben we ons bereik verder uitgebreid, niet alleen door gebruik van sociale media en persactiviteiten, maar ook door studiebezoeken en evenementen.

Met de deadlines voor het EDPB en de internationale conferentie van 2018 in zicht, en gezien de grotere rol en toenemende zichtbaarheid wereldwijd van de EDPS, verwachten we dat ook 2018 een druk jaar wordt.

Kernprestatie-indicatoren 2017

De kernprestatie-indicatoren (KPI's) zijn vastgesteld in overeenstemming met de strategische doelstellingen en het actieplan als beschreven in de Strategie 2015-2019. Aan de hand van deze KPI's kunnen we onze prestaties volgen en zo nodig bijstellen om de impact

van ons werk te vergroten en onze middelen op een efficiëntere manier in te zetten.

Het onderstaande KPI-scorebord bevat een korte beschrijving van elke KPI en de resultaten per 31 december 2017, in de meeste gevallen afgezet tegen de oorspronkelijke doelstelling.

In 2017 lagen de scores voor de meeste KPI's (ruim) boven het streefdoel, wat betekent dat de tenuitvoerlegging van de betrokken strategische doelstellingen goed op schema ligt en er geen corrigerende maatregelen nodig zijn.

Hieronder volgt een verduidelijking van de monitoringresultaten van drie KPI's:

- KPI 4 analyseert de impact van geselecteerde EDPS-adviezen. Deze KPI kon niet worden beoordeeld als gevolg van vertragingen in de wetgevingsprocedure, waardoor het onmogelijk werd de procedure met betrekking tot de twee geselecteerde adviezen voor 2017 (richtlijn inzake digitale inhoud en herziening van Verordening (EG) nr. 45/2001) zoals gepland uit te voeren. Deze KPI

wordt heroverwogen omdat hij sterk afhankelijk is van factoren waarover de EDPS geen controle heeft, zoals ontwikkelingen en vertragingen in de wetgevingsprocedure;

- KPI 7 is de samengestelde indicator van bezoeken aan de website en volgers op Twitter. Deze KPI gaf gemengde resultaten te zien: het aantal volgers op Twitter lag ruim boven het streefdoel, maar het aantal bezoekers van de EDPS-website lag daaronder. Dit komt voornamelijk doordat in de cijfers voor 2017 alleen het aantal bezoekers sinds de lancering van de nieuwe EDPS-website in maart 2017 is opgenomen. Op basis van de zeer positieve feedback die we over de nieuwe website hebben ontvangen en het redelijk hoge aantal bezoekers kunnen we concluderen dat de website nog altijd een waardevolle online-informatiebron is voor mensen die belangstelling hebben voor ons werk en voor gegevensbescherming in het algemeen;
- KPI 8, tevredenheid van het personeel, is in 2017 niet beoordeeld omdat hij samenhangt met de personeelsenquête, een tweejaarlijkse exercitie die in 2018 weer plaatsvindt.

KERNPRESTATIE-INDICATOREN		RESULTATEN PER 31.12.2017	DOEL 2017
Doelstelling 1 - Digitalisering van gegevensbescherming			
KPI 1	Aantal (mede) door de EDPS georganiseerde initiatieven voor het bevorderen van technologieën voor een betere bescherming van gegevens en van de persoonlijke levenssfeer	9	9
KPI 2	Aantal activiteiten gericht op interdisciplinaire beleidsoplossingen (intern & extern)	8	8
Doelstelling 2 - Werken aan wereldwijde partnerschappen			
KPI 3	Aantal behandelde zaken op internationaal niveau (Groep artikel 29, Raad van Europa, OESO, het GPEN [Global Privacy Enforcement Network], internationale conferenties) waaraan de EDPS een belangrijke schriftelijke bijdrage heeft geleverd	31	10
Doelstelling 3 - Opening van een nieuw hoofdstuk voor de gegevensbescherming in de EU			
KPI 4	Analyse van de impact van de input van EDPS-adviezen	<i>Niet beschikbaar voor 2017</i>	
KPI 5	Mate van tevredenheid van voor de verwerking verantwoordelijke functionarissen, contactpersonen en controleurs over de samenwerking met de EDPS en diens richtsnoeren, alsook de mate van tevredenheid van betrokkenen met de opleiding	92,3 %	60 %
KPI 6	Uitvoeringspercentage van de EDPS-prioriteitenlijst (die regelmatig wordt bijgewerkt) in de vorm van informele opmerkingen en formele adviezen	100 %	90 %
Factoren - Voorlichting en middelenbeheer			
KPI 7 (samengestelde indicator)	Aantal bezoeken aan de website van de EDPS Aantal volgers van de EDPS op Twitter	181 805 9 407	2015 als referentiepunt (195 715 bezoeken aan de website; 3 631 volgers op Twitter) + 10 %
KPI 8	Mate van tevredenheid van het personeel	<i>Niet beschikbaar voor 2017</i>	

| Hoofddoelstellingen voor 2018

In het kader van de algemene [strategie voor 2015-2019](#) zijn voor 2018 de volgende doelstellingen vastgesteld. De resultaten zullen worden gerapporteerd in het jaarverslag 2018.

Vorbereiden op het EDPB

Op grond van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) wordt de [Groep artikel 29](#) in mei 2018 vervangen door het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB). In verband hiermee zullen wij in de eerste helft van 2018 doorgaan met de voorbereidingen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat het secretariaat van het EDPB aan de slag kan gaan op de dag waarop de AVG van toepassing wordt en dat is voorzien in goede regelingen om de overgang soepel te laten verlopen. We zullen erop toezien dat we over voldoende personele en financiële middelen beschikken en dat de passende werkprocessen zijn vastgelegd. Ook zullen we doorgaan met ons werk aan het IT-communicatiesysteem en de website van het EDPB. Zowel bij onze voorbereidingen voor het EDPB als bij het opstellen van richtsnoeren inzake de tenuitvoerlegging van de AVG blijven we nauw met de WP 29 samenwerken.

Voltooing van het gegevensbeschermingskader in de EU

In januari 2017 heeft de Commissie voorstellen uitgebracht voor een nieuwe verordening inzake gegevensbescherming in instellingen en organen van de EU, ter vervanging van de [huidige regels](#), die zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 45/2001, en voor een nieuwe verordening inzake e-privacy. Eind 2017 heeft er driehoeksoverleg plaatsgevonden tussen het Europees Parlement, de Commissie en de Raad over de herziening van Verordening (EG) nr. 45/2001, terwijl in de Raad het werk aan de verordening inzake e-privacy werd voortgezet.

In 2018 zullen we de lopende onderhandelingen actief blijven volgen en waar wenselijk gerichte input leveren. Ons doel is ervoor te zorgen dat beide verordeningen zo goed mogelijk aansluiten op de beginselen van de AVG en met zo min mogelijk uitstel in werking treden.

Vorbereiding op de herziene verordening voor de EU-instellingen

In de herziene Verordening (EG) nr. 45/2001 zal worden omschreven wat de toezichthoudende rol en bevoegdheden van de EDPS inhouden en zullen de regels worden vastgelegd die we in de instellingen en organen van de EU moeten handhaven. Om deze reden zullen we aanzienlijke middelen blijven besteden om ervoor te zorgen dat deze regels doeltreffend en efficiënt ten uitvoer worden gelegd. In het kader hiervan zullen we onze interne procedures aan de nieuwe verordening aanpassen en zullen we met de instellingen en organen van de EU samenwerken om hen te helpen de nieuwe regels ten uitvoer te leggen. Ons doel is de EU-instellingen in staat te stellen het goede voorbeeld te geven bij de toepassing van het nieuwe pakket voor gegevensbescherming van de EU.

Doeltreffend toezicht op Europol

Op 1 mei 2017 is een [nieuw wettelijk kader voor gegevensbescherming](#) voor Europol van kracht geworden, waarbij de EDPS is aangewezen als nieuwe toezichthouder van het orgaan. Onze nieuwe rol behelst het uitvoeren van toezichtstaken, waaronder de behandeling van klachten en informatieaanvragen en de uitvoering van raadplegingen, onderzoeken en inspecties. Tevens verzorgen wij het secretariaat en werken we als onderdeel van de samenwerkingscommissie samen met nationale toezichthouders. In 2018 zullen we doorgaan met het opzetten van een kader van efficiënt toezicht, voortbouwend op de successen en lessen van onze eerste acht maanden als toezichthouder. Ook zullen we ons richten op het waarborgen van een hoge mate van bescherming voor individuen, met bijzondere nadruk op het beginsel van [verantwoordingsplicht](#). Een van de belangrijkste opgaven is ervoor te zorgen dat Europol de juiste balans tussen veiligheid en persoonlijke levenssfeer aanhoudt bij het verwerken van gegevens ten behoeve van rechtshandhaving.

Praktische toepassing van onze expertise op het gebied van IT

Bij de ontwikkeling van onze aanpak van inspecties zullen we ons blijven richten op technologische aspecten, met name betreffende de [grootschalige](#)

informatiesystemen van de EU en op het gebied van beveiliging en rechtshandhaving, zoals Europol. Ook stellen we ons ten doel het EDPS-lab te gebruiken voor het uitvoeren van inspecties op afstand van de websites en mobiele apps van EU-instellingen. Bovendien blijven we de discussie tussen technische en juridische deskundigen faciliteren over concepten en methodologieën voor het verwezenlijken van **gegevensbescherming door ontwerp („by design”)** en door standaardinstellingen. En we zullen de ontwikkeling stimuleren van nieuwe benaderingen voor de verwerking van persoonsgegevens in de organisaties waarover wij toezicht uitoefenen.

Voltooing van de veiligheidsunie

In 2018 verwachten we adviezen uit te brengen over drie nieuwe voorstellen van de Commissie over Europese grenzen en beveiliging. Het gaat hierbij om adviezen over de interoperabiliteit van informatiesystemen van de EU, de grensoverschrijdende toegang van rechtshandavingsautoriteiten tot elektronisch bewijs, en grensoverschrijdende toegang tot en gebruik van financiële gegevens door rechtshandavingsautoriteiten. Ook ontwikkelingen met betrekking tot de bewaring van communicatiegegevens zullen wij op de voet volgen.

Richtsnoeren inzake technologie en gegevensbescherming

In 2016 hebben we richtsnoeren gepubliceerd over bescherming van persoonsgegevens in **webservices** en **mobiele apps**. In 2018 zullen we richtsnoeren over IT-beheer en cloudcomputing publiceren. We gebruiken onze technologische expertise om de EDPS te ondersteunen bij het vervullen van onze rol als adviseur en toezichthouder. We stellen ons ten doel de zichtbaarheid van ons werk op dit gebied te vergroten door (herziene) richtsnoeren en beleidsadviezen te publiceren over specifieke technologieën of methodologische benaderingen, met name met betrekking tot veiligheid.

Facilitering van de beoordeling van noodzaak en evenredigheid

In 2017 hebben we een **Necessity Toolkit** gepubliceerd om beleidsmakers te voorzien van praktische aanwijzingen over het toepassen van het noodzakelijkheidsbeginsel op het gebied van gegevensbescherming. In 2018 hopen we soortgelijke bijdragen te leveren met betrekking tot het

evenredigheidsbeginsel in EU-wetgeving over gegevensbescherming, in het kader van onze inspanningen om verantwoorde en weloverwogen beleidsvorming in de EU-instellingen te faciliteren.

Digitalisering van gegevensbescherming

Gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen is een wettelijk vereiste op grond van artikel 25 van de AVG. We willen de noodzaak om deze beginselen toe te passen meer bekendheid geven door begin 2018 een advies over dit onderwerp uit te brengen. Daarnaast willen we ontwerpers stimuleren in nieuwe apps privacybevorderende technologieën te implementeren, en wel door een prijs beschikbaar te stellen voor mobiele apps op het gebied van gezondheid die de persoonlijke levenssfeer respecteren.

Ook zullen we in samenwerking met het **Internet Privacy Engineering Network (IPEN)** privacybevorderende techniek meer bekendheid geven. Het werk van het IPEN is essentieel om een doeltreffende toepassing van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen te waarborgen: specialisten in technologie, recht en privacy werken samen aan het bevorderen van privacyvriendelijke technologie en privacybewuste programmeertechnieken. De samenwerking met het IPEN zal in 2018 worden geïntensiveerd, voortbouwend op succesvolle workshops met vertegenwoordigers van de academische wereld, de industrie en het maatschappelijk middenveld.

Het IPEN zal technologische ontwikkelingen die naar verwachting van invloed zullen zijn op gegevensbescherming en privacy op de voet blijven volgen, en zal zijn bevindingen delen door onderzoeksrapporten en beleidsaanbevelingen te publiceren teneinde de bredere gemeenschappen op het gebied van privacy, IT en internet engineering op de hoogte te houden.

Voortgang van het Digital Clearinghouse

In 2017 hebben we het *Digital Clearinghouse* gelanceerd. De bedoeling is dat het *Clearing House* fungeert als ontmoetingspunt voor mededingings-, consumentenbeschermings- en gegevensbeschermingsinstanties die bereid zijn tot het delen van informatie over en het bespreken van manieren voor het handhaven van regels die de belangen van personen in de digitale ruimte beschermen. Voor 2018 staan verdere bijeenkomsten van het *Digital*

Clearinghouse gepland, met als doel het doorontwikkelen van het werk dat in 2017 is gestart, met de mogelijkheid deze werkzaamheden uit te breiden tot het gebied van oneerlijke prijsdiscriminatie en aansprakelijkheid van tussenpersonen.

Micro-targeting voor niet-commerciële doeleinden

In 2018 willen we een advies uitbrengen over micro-targeting van kiezers, onlinemanipulatie en persoonsgegevens. Dit advies zal ook gericht zijn op het gebruik van big data bij politieke campagnes en zal mede dienen om te bepalen welke problemen op het gebied van gegevensbescherming ons te wachten staan met betrekking tot micro-targeting van kiezers door middel van gepersonaliseerde inhoud, met inbegrip van *fake news*, met het doel het stemgedrag van kiezers te beïnvloeden.

Ethiek integreren in het dagelijkse werk van gegevensbeschermingsautoriteiten

Door het werk van de EDPS en de [Adviesgroep Ethiek](#) gedurende het huidige mandaat heeft de gegevensbeschermingsgemeenschap meer aandacht gekregen voor digitale ethiek. Het is nu van belang dat

we ethische inzichten gaan integreren in ons dagelijkse werk als onafhankelijke toezichthouder en beleidsadviseur, en dat we hiervoor samenwerken met onze collega's in andere [gegevensbeschermingsautoriteiten](#). De [internationale conferentie van commissarissen voor de bescherming van gegevens en de persoonlijke levenssfeer](#), die in oktober 2018 in Brussel zal worden georganiseerd door de EDPS en de Commissie voor de bescherming van persoonsgegevens van Bulgarije, zal een uitstekend forum bieden waarmee deze samenwerking op internationale schaal ontwikkeld en versterkt kan worden.

Vorbereiding op de internationale conferentie

Het werk van de Adviesgroep Ethiek wordt in 2018 afgerond met de publicatie van het rapport, dat een overzicht van de besprekingen zal bevatten. Dit rapport zal een waardevolle bijdrage vormen aan de discussies die bij de internationale conferentie van 2018 zullen plaatsvinden. In 2018 zetten we onze voorbereidingen voor de internationale conferentie voort, zowel op logistiek als op inhoudelijk vlak. Ons doel is een dialoog over digitale ethiek te faciliteren in een breed spectrum van groepen en individuen uit uiteenlopende disciplines.

| De tussentijdse strategische evaluatie

Om ervoor te zorgen dat ons werk volgens plan verloopt, hebben we toegezegd in samenspraak met onze belanghebbenden een tussentijdse evaluatie van de [EDPS-strategie](#) uit te voeren en over de resultaten van deze evaluatie te rapporteren in ons jaarverslag 2017.

De evaluatie is uitgevoerd door een externe consultant, die in september en oktober 2017 aan de hand van een vragenlijst ([zie bladzijde 17](#)) vraaggesprekken heeft gevoerd met vijftien interne en externe belanghebbenden. Onder de externe belanghebbenden bevonden zich vertegenwoordigers van Europese nationale [gegevensbeschermingsautoriteiten](#), leden van de gemeenschap van [functionarissen voor gegevensbescherming](#), vertegenwoordigers van de EU-instellingen die betrokken zijn bij beleid en gegevenscontrole, leden van de technologie-gemeenschap en vertegenwoordigers van ngo's die zich bezighouden met persoonsgegevens en de bescherming van mensenrechten. Op 30 november 2017, tijdens een Management Away Day van de EDPS, heeft de consultant verslag over de ontvangen feedback uitgebracht. Onze discussies hebben tot de volgende conclusies geleid.

Evaluatie van onze resultaten

De aanpak die in de EDPS-strategie is gehanteerd, werd als zeer succesvol beschouwd. Een externe belanghebbende merkte op dat „*de nieuwe toezichthouders [...] op een geweldige manier het stokje van het vorige team [hebben] overgenomen*”. De nieuwe toezichthouders hebben een vergaande transformatie in de visie, missie en strategie van de organisatie tot stand gebracht, teneinde er een mondiaal toonaangevende en zichtbare organisatie van te maken.

De geïnterviewden waardeerden de constructieve, pragmatische en cliëntgerichte aanpak van de EDPS. Externe belanghebbenden waren van mening dat de EDPS moet blijven doen waar de instelling goed in is: adviseren, voorzien in deskundige analyse en in contact blijven met de EU-instellingen, en daarbij elke vorm van *hinderend* optreden vermijden. Dankzij het strategiedocument transformeert de EDPS van een expertisecentrum voor onderzoek en juridische analyse tot een *internationaal zwaartepunt* in de wereld van gegevensbescherming.

Aan de hand van de resultaten van de evaluatie konden we concluderen dat er geen fundamentele wijzigingen nodig zijn in de missie of de in het strategiedocument beschreven strategische doelstellingen, die alle relevant blijven. Sinds de publicatie van de strategie begin 2015 hebben zich geen onverwachte ontwikkelingen van betekenis op het vlak van gegevensbescherming voorgedaan, en de instelling bevindt zich daar waar zij in deze fase van het mandaat werd geacht uitgekomen te zijn. Ook waren we in staat een aantal ontwikkelingen te voorspellen, zoals toegenomen belangstelling voor de ethische dimensie van de verwerking van persoonsgegevens en bepaalde beslissingen van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Het waarborgen van een doeltreffende aanpak in de tweede helft van ons mandaat

In het licht van de impact van externe factoren die in 2015 niet te voorzien waren, zoals brexit, de nieuwe Amerikaanse regering en terroristische aanslagen, besloten we dat enkele beperkte aanpassingen van het strategiedocument mogelijk wenselijk waren.

Ook onderkennen we dat de werkdruk met betrekking tot sommige taken, zoals het toezicht op Europol en het opzetten van het nieuwe Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB), mogelijk groter is uitgevallen dan verwacht. Hoewel onze samenwerking met belanghebbenden over het algemeen als toereikend werd beschouwd, uitten sommige geïnterviewden zorgen over de toekomstige betrekkingen met het EDPB en het feit dat de EDPS in staat moet zijn toezicht uit te oefenen op alle organen van de EU, met inbegrip van de organen op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken.

Sommige interne belanghebbenden waren van mening dat de route van beschrijving van strategie naar uitvoering van de strategie niet altijd voldoende duidelijk is. De manier waarop de interactie tussen de EDPS en de buitenwereld verloopt, is sterk veranderd, maar de manier waarop de instelling intern werkt een stuk minder. Om deze reden kan het wenselijk zijn enkele beperkte organisatorische wijzigingen door te voeren om ervoor te zorgen dat de organisatie aan het einde van het mandaat optimaal functioneert. Van belang is met name het verbeteren van de interne

communicatie tussen de EDPS en de adjunct-toezichthouder en de rest van de organisatie, en het verbeteren van de manier waarop prioriteiten voor taken gesteld worden. Op verzoek van de EDPS en de adjunct-toezichthouder zal de waarnemend directeur bij de EDPS discussies met managers en het personeelscomité starten en een actieplan bij de raad van bestuur indienen. In dit plan zal aandacht worden besteed aan slimmere werkwijzen, meer delegatie van taken en extra maatregelen om de werkdruk bij de EDPS beter te beheren.

Zowel externe als interne belanghebbenden meldden dat de organisatie qua personeel en op sommige expertisegebieden ernstig onderbezet is. De instelling werd omschreven als *veel te klein* gezien haar verantwoordelijkheden en de steeds toenemende werkdruk. De waarnemend directeur zal een strategische bezinning met managers initiëren over de vraag hoe op de middellange termijn een uitbreiding van de middelen kan worden gerealiseerd. Ook moeten we ervoor zorgen dat we bij het aanvaarden van nieuwe taken zeer selectief te werk gaan, en tegelijkertijd personeelsleden blijven opleiden zodat ze hun expertise kunnen ontwikkelen. Tevens kan de EDPS baat hebben bij het inroepen van de hulp van adviesorganen met kennis op strategische kennisgebieden.

Op veel verschillende gebieden, zoals consumentenbescherming en mededingingsrecht, is sprake van toenemende zorg over gegevensbescherming, en specialisten op deze gebieden pleiten voor een samenhangende aanpak op dit vlak. Zoals één belanghebbende opmerkt: wat we van de EDPS wensen is geen theoretische kennis, hoe goed doordacht ook, maar praktisch, deskundig advies over concrete kwesties waar wij mee te maken hebben. Om

deze reden moeten we onze traditionele juridische benadering achter ons laten en onze expertise met betrekking tot (de impact van) nieuwe technologieën en activiteiten van staten op het gebied van rechtshandhaving, geheime diensten, gerechtelijke onderzoeken en zakelijke praktijken, snel uitbreiden.

De EDPS verkeert in een sterke positie om invloed uit te oefenen op beleid inzake gegevensbescherming in Europa. Dat de belangstelling voor gegevensbescherming buiten Europa zo sterk zou toenemen, was echter zelfs in onze meest optimistische voorspellingen niet te voorzien. De algemene verordening gegevensbescherming (AVG), die in mei 2018 volledig van toepassing is, wordt tegenwoordig door velen als mondiale norm beschouwd. Ook het feit dat de EU de internationale conferentie van commissarissen voor de bescherming van gegevens en van de persoonlijke levenssfeer van 2018 organiseert, weerspiegelt de internationale voortrekkersrol die de EU vervult op dit gebied. In het licht hiervan kan het wenselijk zijn elementen van de strategie te herzien om deze beter te laten aansluiten op de internationale omgeving waarin we opereren.

Tijdens de Management Away Day heeft de leiding van de EDPS duidelijk aangegeven dat de instelling gedurende de rest van het huidige mandaat op mondiaal en Europees niveau een consistente en invloedrijke rol in gegevensbescherming zal blijven spelen. Onze activiteiten gedurende de afgelopen paar jaar hebben aanzienlijke verwachtingen gewekt die we moeten waarmaken. De EDPS zal in het tweede deel van zijn mandaat met hernieuwde energie te werk gaan, met name in het licht van de internationale conferentie van commissarissen voor de bescherming van gegevens en van de persoonlijke levenssfeer in oktober 2018, die mede door ons wordt georganiseerd.

Vragen van vraaggesprek

Welke ontwikkelingen hebben er de afgelopen drie jaar in de wereld van gegevensbescherming plaatsgevonden, gezien de transformaties en disrupties ten gevolge van de huidige steeds snellere veranderingen?

Zijn er volgens u elementen die twee of drie jaar geleden onbekend waren en die wijzigingen in de missie of doelstellingen van de EDPS voor het tweede deel van het huidige mandaat (2018-2019) noodzakelijk maken?

Is de EPDS, globaal gesproken, in staat geweest zich te transformeren om zich aan deze veranderingen aan te passen? Wat is uw oordeel over de rol van de EDPS met zijn nieuwe team van toezichthouders?

De wereld wordt steeds meer gedomineerd door big data, technologische gamechangers, nieuwe spelregels voor bestaande organisaties, nieuwe spelers en omslagpunten voor het gedrag van de actoren: burgers, belanghebbenden, cybercriminelen, terroristen. Wat zijn de fundamentele uitdagingen op korte en middellange termijn, enerzijds voor de bescherming van gegevens en van de persoonlijke levenssfeer als grondrecht en anderzijds voor de EDPS als instelling? En hoe goed is de EDPS toegerust om met deze uitdagingen om te gaan? Wat gaat er goed en wat moet er veranderen?

Welke rol moet de EDPS spelen in Europa en de wereld in het tijdperk van digitale transformatie en disruptie, en hoe kan de EDPS in samenwerking met de andere spelers in het veld het best waarborgen dat de visie, missie en doelstellingen van de instelling worden verwezenlijkt?

Heeft u andere suggesties of aanbevelingen voor de EDPS?

Aanvullende vragen voor interne belanghebbenden

- Hoe kan de EDPS zich verzekeren van een leidende positie in de EU en de wereld?
- Wat moeten we doen om de EDPS in deze tijd van snelle verandering tot de grote winnaars te laten behoren?

Hoe neemt u contact op met de EU?

Kom langs

Er zijn honderden Europe Direct-informatiecentra overal in de Europese Unie. U vindt het adres van het dichtstbijzijnde informatiecentrum op: https://europa.eu/european-union/contact_nl

Bel of mail

Europe Direct is een dienst die uw vragen over de Europese Unie beantwoordt. U kunt met deze dienst contact opnemen door:

- te bellen naar het gratis nummer: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bepaalde telecomaandieners kunnen wel kosten in rekening brengen),
- te bellen naar het gewone nummer: +32 22999696, of
- een e-mail te sturen via: https://europa.eu/european-union/contact_nl

Waar vindt u informatie over de EU?

Online

Informatie over de Europese Unie in alle officiële talen van de EU is beschikbaar op de Europa-website op: https://europa.eu/european-union/index_nl

EU-publicaties

U kunt publicaties van de EU downloaden of bestellen op: <https://publications.europa.eu/nl/publications> (sommige zijn gratis, andere niet). Als u meerdere exemplaren van gratis publicaties wenst, neem dan contact op met Europe Direct of uw plaatselijke informatiecentrum (zie https://europa.eu/european-union/contact_nl).

EU-wetgeving en aanverwante documenten

Toegang tot juridische informatie van de EU, waaronder alle EU-wetgeving sinds 1952 in alle officiële talen, krijgt u op EUR-Lex op: <http://eur-lex.europa.eu>

Open data van de EU

Het opendataportaal van de EU (<http://data.europa.eu/euodp/nl>) biedt toegang tot datasets uit de EU. Deze gegevens kunnen gratis worden gedownload en hergebruikt, zowel voor commerciële als voor niet-commerciële doeleinden

www.edps.europa.eu

 @EU_EDPS

 EDPS

 European Data Protection Supervisor